Studium negociosum est vehemens animi occupacio illorum qui animo et corpore honestum et frugi opus aliquod exercent et laboris honesti et communi utilitati se occupant ut militares mercatores agricole.

Studium questuosum est vehemens ad occupacio illorum qui corpus et ingenium inhoneste (?) cogunt questibus et laboris indignis et inhonestis ut sunt histriones mimi lenones parasiti adulatores [illegible] [illegible]. Inter hec studia solum versatur in ocio laudabili quod doctrine sit est et meritorium. Salomon Doctrinam magis quam aurum eligite melior est enim sapientia cunctis opibus preciosissimis et omne desiderabile non potest ei comparari. Per communem philosophie et sapientie veniamus in noticiam creaturarum et invisibilium dei et tandem in noticiam creatoris nostri ad cuius consorcium claram perducat nos deus qui sit benedictus in secula Amen.

Explicit fundamentum scientiarum clericorum

Sequuntur utilissima signa per que coniecturari possunt aliqui fore de numero electorum vel dampnatorum

Quamvis licet nemo certitudinaliter sciat an sit electus vel prescitus ut dicitur Ecclesiastes ix Nescit homo utrum amore an odio dignus sit sed certitudinaliter Attamen sunt aliqua signa per que coniecturari possumus aliquem fore de numero predestinatorum vel dampnatorum et de quanto plura apparent in homine de tanto est maior spes Dicit enim Bernardus Si vis [illegible] et signum an sit certa civium celi et inferni que tunc poterit [illegible] quo solacio int

spem et metum anxia sollicitudine fluctuantibus / non
utique penitus sine testimonio consolationis electos suos dere-
liquit. Unde notemus signa electionis

Primum signum est peccatorum detestatio de quo Jheronimus. Qui peccatorum
salutis incipit cum se accusat pro delicto ingemiscit
Sic conversus si delectatur in corde ut illi de quibus pro-
verbiorum 2o Letantur cum male fecerint et exultant in rebus pes-
simis / et quod est malum signum est dicit Gregorius. Cui ad pro illi-
cita desideria afferunt perfecte deum non amat. Unde pro-
derit Qui diligit deum odit malum / dicit Augustinus ad quendam
Comitem. Nullum scelus tam deo tam abominabile quam de
preteritis peccatis reminiscendo gaudere quod est signum quod nunquam ei
displicuerunt. Unde dicit Luce 9 Nemo ponens manum ad aratrum et cetera

Secundum signum est delectabilis verbi dei auditio de
quo Jo. 8 Qui ex deo est verba dei audit. Nam verbum dei
est cibus anime / de quo Mat. 4 Non in solo pane vivit
homo et cetera. Unde Augustinus dicit Nimium malum est signum eterne damnationis
non libenter audire verbum dei

Tercium signum est adversitatis patiens toleratio / ut dolores
infirmitatis corporis / paupertas rerum / eo quod dicit apostolus ad Hebre-
os 12 flagellat omnem filium quem recipit. Apocalypsis 3 Ego quos amo
arguo et castigo / et si homo patienter fert est signum bonum

Quartum signum est sub penalitatibus vite melioratio
quando cum post tribulaciones et dolores dicimus et [illegible] ducatur
Sed econtra induratio est malum signum de quo Ecclesiasticus 3 Cor
durum habebit male in novissimo et cetera. Unde dicit Gregorius super ad
Gregorius. Qui inter flagella deteriores fiunt / illis temporale
supplicium fit eterne pene initium / et ut sic videtur quod

in inferno sequatur
Quintum signum est si quis timidus deum honorificat sicut
dominus qui habitabit in tabernaculo tuo etc. Et David Qui ingreditur
sine macula et operatur iusticiam etc. Si custodiunt ista ps est bonum
signum Sextum contrarium signum est ... si odiunt bonos et deri-
sores ut Cayn abel Esau Jacob etc. De illis dicitur contra
Jo. viij Vos ex patre diabolo estis
Septimum signum est humilitas Et econverso superbia est Unde augustinus
Cum ait est superbia omnium malorum ... Gre. Euiden-
tissimum signum reproborum est superbia electorum autem humilitas
Octauum signum est quando quis non libenter audit male loqui
de proximo et omnia dicta et facta proximi ad bonum convertit unde hoc
est signum dilectionis Jo. xiij In hoc cognoscent omnes quia mei
estis discipuli si dilectionem habueritis ad invicem
Octauum signum est proximi in miseriis compassio et misereri
pro sauciatis homo qui miseretur Gre. Alienis membris
nostri redemptoris non efficimur nisi proximis compatiamur
Nonum signum est iniurie facte dimissio Unde augustinus Unus-
quisque talem indulgentiam accipiet a deo qualem fecit
proximo / et si quis ad indulgentiam inclinatur est signum est bonum
Et econtrario contrarietas est signum malum De quo Ambrosius
Indignum est illi dimitti cum reputatur quod debet et ad proximum
Decimum signum est melioritatis adoptio videlicet quando quis fre-
quenter moveatur ab intus ut bonus fieri valeat Mat. v.
Beati qui esuriunt et sitiunt iusticiam etc.
Undecimum signum est passionis Christi frequens meditatio et
regratiatio ut scribit de clarevalle Bernhardus in Can-
ticum in sermonibus xxij signum tertium

Quod decimum signum est ad mandata dei inclinacio Mat-
thei xix Si vis ad vitam ingredi serva mandata
Undecimum tercium signum est ad dei consiliorum ardens anhelacio
Iuxta illud Job xº Tedet animam meam vite mee Cuius
quod Gre· quod vita terrena interpreta cum vita eterna
dulcescit et vita presens fuit in tedio David dicenti
Fuerunt michi lacrime mee panes die ac nocte
Quartum decimum signum est in omnibus premissis bona dicta
quod dicit Gre· Intencio prestituit fundamentum operis nostri
et vigilanti cura per cuncta opera nostra intentio est
pensanda sic Sicut omnibus corporalibus et corporis lu-
mina sic per eadem interiora illustrant actiones nostre multa
Quintum decimum signum est in omnibus perfectis finalis per-
severancia de quo Mat· x· Qui perseveraverit usque in
finem hic salvus erit et illud sicut Gre· Incassum bonum
agitur si ante terminum vite deseratur
Sextum decimum signum est perfectionis finalis dilectio
Nichil enim prodessent omnia predicta sine dei dilectione
eo quod dicit Aug· Sola charitas distinguit inter filios
dei et filios diaboli etc.

Finiunt sedecim signa utilissima per que cognoscere
possunt aliquis fore salvandus vel damnandus